

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon uudistamisprosessi 2026 - 2028

Kyselyn tulokset

Jarno Pöntinen
Yli-insinööri
Opetushallitus

Turvallisemman tilan periaatteet

- **Syrjinnästä vapaa alue:** Emme hyväksy syrjintää tai häirintää missään muodossa. Arvostamme kaikkia yhdenvertaisina ja kunnioitamme moninaisuutta.
- **Itsemäärittely- ja määrittelemättömyysoikeus:** Kunnioita jokaisen oikeutta määritellä tai olla määrittelemättä itsensä. Älä tee oletuksia kenenkään ominaisuuksista.
- **Hyväntahtoisuus:** On inhimillistä tehdä virheitä. Erehtyä saa, ja kysymällä asiat selviävät. Oletuksena on, että kaikki osallistuvat keskusteluun hyväntahtoisesti omista lähtökohdistaan.
- **Kunnioitus:** Jokaisella on oikeus omaan mielipiteeseensä ja velvollisuus kunnioittaa muiden mielipiteitä. Syrjivät asenteet eivät ole mielipiteitä.
- **Puheeksi ottaminen:** Ota asiat puheeksi. Itsestäänselvyyksiä ei ole olemassa. Opettele sekä antamaan että vastaanottamaan kunnioittavaa ja rakentavaa palautetta.
- **Tilan antaminen:** Anna tilaa toisille. Huolehdi että kaikki tulevat keskustelussa kuulluksi ja pääsevät osalliseksi.
- **Itsestä huolehtiminen:** Huolehdi omasta jaksamisestasi itsellesi sopivilla tavoilla!
- **Jos havaitset syrjintää, rasismia tai häirintää, puutu tilanteeseen.**

Kyselyn tulokset

- Kyselyssä haettiin näkemystä tämän hetken tilanteesta ja mahdollisista tutkinnon muutosehdotuksista
- Selvitettiin tutkintonimikkeiden ja tutkinnon osien muutostarpeita
- Uusi osaamisia tutkintoon
- Kysymyksissä kysyttiin seuraava:
 - Säilytetäänkö nykyinen tutkintonimike x, tutkinnon osa x jne.
 - Kyllä, Ei ja perustelut muutoksille

Tutkintonimikkeet

Kodinhuoltaja (AT)

Kyllä 37,5 % / Ei 62,5 %.

Vastaajien näkemykset

- Tutkintonimike voidaan säilyttää, mutta sen nimeä voisi uudistaa.
- Usean vastaajan mielestä kodinhuoltajan tutkintonimike on tarpeeton.
- Kotisiivousosaaminen voitaisiin hankkia toimitilahuoltajan tutkinnon kautta.
- Yksi yhteinen tutkintonimike selkeyttäisi tutkintorakennetta.
- Osa vastaajista koki nimikkeen vanhahtavaksi ja työelämässä heikosti tunnetuksi.
- Valinnaisilla tutkinnon osilla voitaisiin suunnata kotipalveluihin.

Tutkintonimikkeet

Laitoshuoltaja

Kyllä 43,8 % / Ei 56,3 %.

Vastaajien näkemykset

- Nimike koettiin osittain vanhentuneeksi.
- Osa ehdotti nimikkeeksi toimitilahuoltajaa.
- Moni kannatti yhtä yhteistä tutkintonimikettä.
- Erityisosaaminen voitaisiin osoittaa valinnaisilla tutkinnon osilla.
- Osa vastaajista korosti laitoshuoltajan osaamisen erityistä merkitystä sairaalaympäristöissä.

Tutkintonimikkeet

Toimitilahuoltaja (AT)

Kyllä 56,3 % / Ei 43,8 %.

Vastaajien näkemykset

- Nimikkeen säilyttämistä kannatettiin hieman enemmän kuin poistamista.
- Osa vastaajista piti nimikettä liian lähellä perustutkinnon nimikettä.
- Useissa vastauksissa ehdotettiin laitoshuoltajan ja toimitilahuoltajan yhdistämistä.
- Jotkut pitivät laitoshuoltajaa työelämässä tunnetumpana nimikkeenä.

Tutkinnon osat

2. Asiakaslähtöisten puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tuottaminen (15 osp)

Ei tarvetta uudistaa 25 % / Uudistettava 75 %.

Vastaajien näkemykset

- Sisältöä pidettiin tärkeänä, mutta päällekkäisenä muiden tutkinnon osien kanssa.
- Ehdotettiin integroitavaksi osaamisalojen pakollisiin tutkinnon osiin.
- Asiakaslähtöisyyttä, palvelusopimusten ymmärtämistä, kustannustietoisuutta ja työelämätaitoja tulisi korostaa.
- Digitaidot, tietojärjestelmien käyttö ja tekoälyn hyödyntäminen tulisi huomioida paremmin.
- Osa vastaajista poistaisi tutkinnon osan kokonaan ja siirtäisi sisällöt muihin tutkinnon osiin.

Tutkinnon osat

Kotisiivouspalvelut (45 osp)

Ei tarvetta uudistaa 37,5 % / Uudistettava 62,5 %.

Vastaajien näkemykset

- Tutkinnon osaa tulisi päivittää ja selkeyttää.
- Osa katsoi osaamisen sisältyvän jo ylläpitosiivouspalveluihin.
- Kodinomaisissa palveluasumisen yksiköissä suoritettavat näytöt tulisi mahdollistaa nykyistä selkeämmin.
- Ehdotettiin valinnaiseksi tutkinnon osaksi muuttamista.

Tutkinnon osat

Laitoshygieniapalvelut (45 osp)

Ei tarvetta uudistaa 56,3 % / Uudistettava 43,8 %.

Vastaajien näkemykset

- Sisällön tulisi vastata nykyistä paremmin terveydenhuollon toimintaympäristöä.
- Ehdotettiin yhdistettäväksi terveydenhuoltotilojen puhtauspalveluihin.
- Eristyssiiivous ja huoltohuonetehtävät nähtiin tärkeinä sisältöinä.
- Osa kannatti tutkinnon osan muuttamista valinnaiseksi.

Tutkinnon osat

Ylläpitosiivouspalvelut (45 osp)

Ei tarvetta uudistaa 43,8 % / Uudistettava 56,3 %.

Vastaajien näkemykset

- Useat vastaajat pitivät tätä puhtausalan keskeisimpänä tutkinnon osana.
- Ehdotettiin laajentamista jopa 60 osp:n kokonaisuudeksi.
- Digitaidot, robotiikka ja uudet työvälineet tulisi huomioida nykyistä paremmin.
- Puhtauden mittaamiseen ja nopeakierroksisiin koneisiin liittyviä vaatimuksia pidettiin osin epärealistisinä työelämän näkökulmasta.

Tutkinnon osat

Avustaminen ja huolenpito (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 37,5 % / Uudistettava 62,5 %.

Keskeinen näkemys oli, että sisältö kuuluu enemmän sosiaali- ja terveysalalle kuin puhtausalalle. Monet ehdottivat tutkinnon osan poistamista tai korvaamista sote-alan tutkinnon osilla.

Avustamis- ja asiointipalvelujen tuottaminen (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 25 % / Uudistettava 75 %.

Useat vastaajat pitivät tutkinnon osaa tarpeettomana. Sisällön katsottiin kuuluvan ensisijaisesti sote-alalle tai olevan yhdistettävissä muihin tutkinnon osiin.

Tutkinnon osat

Elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 62,5 % / Uudistettava 37,5 %.

Ehdotettiin yhdistämistä teollisuuslaitosten puhtauspalveluihin sekä nimen muuttamista laajemmin tuotantolaitoksia kuvaavaksi.

Erityiskohteiden siivouspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 75 % / Uudistettava 25 %.

Sisältöä haluttiin laajentaa kulttuurihistoriallisiin kohteisiin ja puhdastiloihin. Osa piti tutkinnon osaa toimivana sellaisenaan.

Tutkinnon osat

Hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 56,3 % / Uudistettava 43,8 %.

Toivottiin paremmin myös pieniin majoituskohteisiin soveltuvaa sisältöä sekä enemmän teknologia- ja tietotekniikkaosaamista.

Huonekasvien huoltaminen (15 osp)

Ei tarvetta uudistaa 25 % / Uudistettava 75 %.

Suurin osa vastaajista piti tutkinnon osaa vanhentuneena ja työelämässä harvoin tarvittavana. Osa esitti poistamista tai yhdistämistä muihin tutkinnon osiin.

Tutkinnon osat

Kauppakeskusten ja myymälätilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 75 % / Uudistettava 25 %.

Päivitystarpeet liittyivät tutkinnon osan näyttöympäristöjen ja puhtauden mittaamisen vaatimusten selkeyttämiseen.

Kodin ruokapalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 33,3 % / Uudistettava 66,7 %.

Moni piti tutkinnon osaa vanhentuneena. Useissa vastauksissa ehdotettiin ateriapalvelujen palauttamista tutkinnon osaksi.

Tutkinnon osat

Kulttuurihistoriallisten kohteiden puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 46,7 % / Uudistettava 53,3 %.

Monet ehdottivat tutkinnon osan yhdistämistä erityiskohteiden siivouspalveluihin.

Laitoshuoltopalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 66,7 % / Uudistettava 33,3 %.

Ehdotettiin eristyssiivouksen, huoltovarmuuden ja varautumisen vahvempaa huomioimista.

Tutkinnon osat

Liikennevälineiden puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 73,3 % / Uudistettava 26,7 %.

Useat vastaajat pohtivat tutkinnon osan tarpeellisuutta ja ehdottivat sisällön päivittämistä.

Oppilaitosten ja päiväkotien puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 62,5 % / Uudistettava 37,5 %.

Sisältöön ehdotettiin laatuun, huoltovarmuuteen ja poikkeusoloihin liittyviä teemoja sekä päiväkotien ja oppilaitosten eriyttämistä.

Tutkinnon osat

Perussiivouspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 62,5 % / Uudistettava 37,5 %.

Tutkinnon osaa pidettiin erittäin tärkeänä. Useat vastaajat ehdottivat sen muuttamista pakolliseksi tutkinnon osaksi. Lisäksi esiin nousivat robotiikka, tietotekniikka ja modernit siivousmenetelmät.

Puhdastilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 66,7 % / Uudistettava 33,3 %.

Monet pitivät tutkinnon osaa liian kapeana omaksi kokonaisuudekseen ja ehdottivat sen yhdistämistä erityiskohteiden siivouspalveluihin.

Tutkinnon osat

Rakennussiivouspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 66,7 % / Uudistettava 33,3 %.

Ehdotuksissa korostuivat sisällön päivittäminen ja pohdinta tutkinnon osan tarpeellisuudesta omana kokonaisuutenaan.

Tekstiilien huoltaminen (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 60 % / Uudistettava 40 %.

Sisältöön toivottiin päivitystä työelämän nykyisiä tehtäviä vastaavaksi sekä vastuullisuusosaamisen vahvistamista.

Tutkinnon osat

Teollisuuslaitosten puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 80 % / Uudistettava 20 %.

Keskeinen kehittämisajatus oli yhdistäminen elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalveluihin.

Terveydenhuoltotilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 35,7 % / Uudistettava 64,3 %.

Vastaajat pitivät tutkinnon osaa tärkeänä, mutta halusivat päivittää sen vastaamaan hyvinvointialueiden ja nykyisen terveydenhuollon toimintaympäristöä sekä vähentää päällekkäisyyttä laitoshygieniapalvelujen kanssa.

Tutkinnon osat

Uima-allas- ja kylpylätilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 78,6 % / Uudistettava 21,4 %.

Tutkinnon osaa pidettiin pääosin toimivana. Päivitystarpeet liittyivät yleisesti työelämän muutoksiin.

Ympäristönhuoltopalvelut (30 osp)

Ei tarvetta uudistaa 80 % / Uudistettava 20 %.

Osa vastaajista piti sisältöä tärkeänä, osa koki sen olevan päällekkäinen muiden tutkinnon osien kanssa.

Ehdotuksia uusista tutkinnon osista ja aihealueista

Keskeisimpiä ehdotuksia olivat:

- Robotiikka
- Digitalisaatio
- Tekoäly ja tietotekniikka
- Ateriapalvelut
- Hoivakotien puhtauspalvelut
- Palvelukotien puhtauspalvelut
- Monipalvelutyö
- Kustannustietoisuus
- Yrittäjyysosaaminen
- Monikulttuurisuus työyhteisössä
- Työelämän oikeudet ja velvollisuudet
- Turvallisuus- ja uhkatilanneosaaminen
- Koneiden käyttö ja huolto puhtausalalla

Yhteenveto kyselystä

Kyselyn perusteella vahvimmat kehittämisteemat olivat:

- tutkintonimikkeiden vähentäminen ja selkeyttäminen
- ylläpitosiivousosaamisen vahvistaminen
- perussiivouspalvelujen merkityksen kasvattaminen
- päällekkäisten tutkinnon osien yhdistäminen
- robotiikan, digitalisaation ja tekoälyn lisääminen tutkintoon
- työelämälähtöisyyden vahvistaminen
- valinnaisten tutkinnon osien määrän vähentäminen ja kokonaisuuksien laajentaminen

Tekoälyn hahmottelema ehdotus tutkinnon rakenteesta

Tutkintonimike

Toimitilahuoltaja

Perustelut:

- tunnetuin ja laaja-alaisin tutkintonimike
- mahdollistaa työskentelyn useissa toimintaympäristöissä
- erikoistuminen voidaan osoittaa tutkinnon osavalinnoilla
- vähentää tutkintonimikkeiden hajanaisuutta

Pakolliset tutkinnon osat (90 osp)

Ylläpitosiivous, asiakaspalvelu ja työelämäosaaminen (60 osp)

Perussiivous ja pintojen ylläpito (30 osp)

Pakolliset tutkinnon osat (90 osp)

1. Ylläpitosiivous, asiakaspalvelu ja työelämäosaaminen (60 osp)

Tutkinnon keskeinen ydinosaaaminen.

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella ja toteuttaa ylläpitosiivousta erilaisissa toimintaympäristöissä
- toimia asiakaslähtöisesti palvelusopimusten mukaisesti
- käyttää puhtausalan koneita, välineitä ja menetelmiä
- hyödyntää digitaalisia työvälineitä työssään
- käyttää toiminnanohjausjärjestelmiä
- hyödyntää tekoälyä työn suunnittelussa ja tiedon haussa
- toimia vastuullisesti ja kestävän kehityksen mukaisesti
- arvioida työn laatua ja puhtaustasoa
- toimia monikulttuurisessa työyhteisössä
- noudattaa työturvallisuutta ja ergonomiaa
- ymmärtää kustannustietoisen toiminnan perusteet

Perustuu kyselyn vahvimpaan viestiin ylläpitosiivouksen merkityksestä ja tarpeesta laajentaa sisältöä digitalisaation suuntaan.

Pakolliset tutkinnon osat (90 osp)

2. Perussiivous ja pintojen ylläpito (30 osp)

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- toteuttaa perussiivouksia erilaisissa kohteissa
- valita oikeat menetelmät, kemikaalit ja välineet
- tehdä suojaus- ja pintakäsittelyitä
- käyttää koneellisia työmenetelmiä
- arvioida työn laatua
- huomioida materiaalien elinkaaret ja vastuullisuusnäkökulmat

Perustelut: Perussiivouspalveluja pidettiin kyselyssä erittäin tärkeänä ja useat vastaajat esittivät sen muuttamista pakolliseksi tutkinnon osaksi.

Valinnaiset tutkinnon osat 60 osp

TOIMINTAYHPÄRISTÖIHIN SUUNTAUTUVAT TUTKINNON OSAT

- Terveysthuollon puhtauspalvelut (30 osp)
- Hoiva- ja palveluasumisen puhtauspalvelut (30 osp)
- Oppilaitos- ja varhaiskasvatusympäristöjen puhtauspalvelut (30 osp)
- Hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalvelut (30 osp)
- Kauppakeskus- ja toimitilapalvelut (30 osp)
- Teollisuus- ja tuotantotilojen puhtauspalvelut (30 osp)
- Erityiskohteiden puhtauspalvelut (30 osp)

Valinnaiset tutkinnon osat

Terveydenhuollon puhtauspalvelut (30 osp)

Yhdistää nykyiset:

- laitoshygieniapalvelut
- terveydenhuoltotilojen puhtauspalvelut

Sisällöt:

- infektioiden torjunta
- eristyssiivous
- aseptinen työskentely
- huoltohuonetoiminnot
- hyvinvointialueiden toimintaympäristöt

Hoiva- ja palveluasumisen puhtauspalvelut (30 osp)

Uusi tutkinnon osa.

Sisällöt:

- palvelukodit
- hoivakodit
- kodinomaiset toimintaympäristöt
- asiakaskohtaaminen
- turvallinen työskentely

Perustuu kyselyn uusiin tutkinnonosaehdotuksiin.

Valinnaiset tutkinnon osat

Oppilaitos- ja varhaiskasvatusympäristöjen puhtauspalvelut (30 osp)

Nykyinen tutkinnon osa uudistettuna.

Lisäykset:

- poikkeusolot
- epidemiatilanteet
- turvallisuus
- huoltovarmuus

Hotelli- ja majoitustilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Päivitetty tutkinnon osa.

Lisäykset:

- sähköiset varausjärjestelmät
- digitaaliset työkalut
- pienet majoituskohteet

Valinnaiset tutkinnon osat

Kauppakeskus- ja toimitilapalvelut (30 osp)

Perustuu nykyiseen myymälä- ja kauppakeskusosaamiseen.

Sisällöt:

- suuret asiakaskohteet
- palvelulaatu
- turvallisuus
- koneellinen siivous

Teollisuus- ja tuotantotilojen puhtauspalvelut (30 osp)

Yhdistetty tutkinnon osa:

- teollisuuslaitosten puhtauspalvelut
- elintarviketeollisuuslaitosten puhtauspalvelut

Sisällöt:

- tuotantoympäristöjen hygienia
- omavalvonta
- turvallisuus
- erityisvaatimukset

Valinnaiset tutkinnon osat

Erityiskohteiden puhtauspalvelut (30 osp)

Yhdistetty tutkinnon osa:

- erityiskohteiden siivouspalvelut
- kulttuurihistorialliset kohteet
- puhdastilat

Todennäköisempi vaihtoehto on, että puhdastilat säilyy omana tutkinnon osana ja muut yhdistetään!

Sisällöt:

- herkät materiaalit
- puhdastilat
- vaativat kohteet
- dokumentointi

Valinnaiset tutkinnon osat 60 osp

TEKNOLOGIAAN JA KEHITTÄMINEN

- Robotiikan ja digitaalisten työvälineiden hyödyntäminen puhtauspalveluissa (15 osp)
- Koneiden käyttö ja huolto puhtauspalveluissa (15 osp)

Monipalveluosaaminen

- Ateriapalvelut puhtauspalveluissa (30 osp)
- Tekstiilihuoltopalvelut (30 osp)
- Ympäristönhuolto ja kierrätyspalvelut (30 osp)

Valinnaiset tutkinnon osat

Robottiikan ja digitaalisten työvälineiden hyödyntäminen puhtauspalveluissa (15 osp)

Uusi tutkinnon osa.

Sisällöt:

- siivousrobotit
- sensortechnologia
- toiminnanohjausjärjestelmät
- tekoälyn hyödyntäminen
- dataan perustuva työn suunnittelu

Kyselyn vahvin uusi kehittämisteema.

Koneiden käyttö ja huolto puhtauspalveluissa (15 osp)

Uusi tutkinnon osa.

Sisällöt:

- koneiden käyttö
- huolto
- käyttövarmuus
- työturvallisuus

Valinnaiset tutkinnon osat

Ateriapalvelut puhtauspalveluissa (30 osp)

Korvaa nykyisen kodin ruokapalvelut -ajattelun.

Sisällöt:

- avustavat ateriapalvelut
- hygieniapassi
- ruokapalvelujen tukitehtävät

Tekstiilihuoltopalvelut (30 osp)

Päivitetty tutkinnon osa.

Lisäykset:

- vastuullisuus
- materiaaliosaaminen
- työelämän nykyiset toimintatavat

Ympäristöhuolto ja kierrätyspalvelut (30 osp)

Sisällöt:

- lajittelu
- kiertotalous
- jätehuolto
- ympäristövastuu

Kaikille valinnaiset tutkinnon osat

● Työhön opastajana toimiminen (107939)	15
● Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä (107653)	15
● Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa (107654)	15
● Vihreän siirtymän edistäminen (107655)	15
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	15 - 30
...	
Korkeakouluopinnot	5 - 15
...	
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa	15 - 30
...	

Ehdotuksen keskeiset hyödyt ja perustelut

1. **Pakolliset osat vahvistavat alan ydintä**
 - ylläpitosiivous
 - perussiivous
2. **Tutkinnon osien määrä vähenee noin kolmanneksella**
 - päällekkäisyydet poistuvat
3. **Työelämävastaavuus paranee**
 - hyvinvointialueet
 - hoivapalvelut
 - tuotantoympäristöt
4. **Digitalisaatio näkyy koko tutkinnossa**
 - robotiikka
 - tekoäly
 - dataohjautuva toiminta
5. **Yksi tutkintonimike selkeyttää tutkintojärjestelmää**
6. **Valinnaisuus säilyy mutta on hallittua**
 - opiskelija voi rakentaa oman osaamisprofiilinsa työelämän tarpeiden mukaan.

Seuraavat toimenpiteet

- Tehdään uudesta ehdotuksesta kysely, johon voi kertoa mielipiteen ehdotuksesta
 - Padlet-alusta avataan perustetyösivustolle, johon voi kommentoida muutoshedotusta
- Seuraavassa webinaareissa käydään läpi ehdotuksen sisällön kommentteja ja esitellään alustavat luonnokset tutkinnon osista
- Tutkinnon osien luonnokset tulevat perustesivustolle kootusti

Tutkinnon perusteiden uudistamistyön seuraaminen

- Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon uudistamisprosessille on avattu oma alasivusto Opetushallituksen nettisivuille
 - [Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon perusteet | Opetushallitus](#)
- Sivustolle tuodaan ajankohtaista tietoa tutkinnon perusteiden uudistamistyöstä
 - Webinaarit ja ajankohdat sekä esitykset / muut materiaalit
 - Kyselyt tutkinnon nykytilasta sekä muutosehdotukset
 - Tutkinnon osien mahdollisia luonnoksi kommentoitavaksi

Tutkinnon perusteiden uudistamistyön seuraaminen

- Syksyn webinaarien ajankohdat löytyvät perustetyösivulta tai Opetushallituksen tapahtumista
- Seuraava webinaari (puhtausala) alustavasti 26.10. klo 14:00 – 15:30

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Jarno Pöntinen
Yli-insinööri
Opetushallitus

Puh. +358 29 5331390

S-posti: jarno.pontinen@oph.fi

